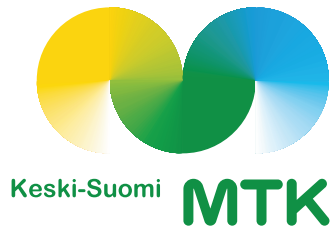

MTK Keski-Suomi

Vuosikertomus 2008

VUOSIKERTOMUS 2008

SISÄLTÖ

Puheenjohtajan katsaus	5
Maatalous Suomessa vuonna 2008	6
Maatilojen bruttotulot	9
Maatalouden rahavirrat	9
Mela vakuutukset ja korvaukset	10
Tarkista eläkekertymäsi	11
Metsätalous	12
MTK-Keski-Suomen jäsenet tuottajayhdistyksittäin	13
Tuottajayhdistykset ja jäsentilat	14
Johtokunta ja valiokunnat	15
Liiton toiminta	16
Liiton johtokunnan ja työvaliokunnan kokoukset	22
Liiton talous	23
Tuloslaskelma	23
Taselaskelma	24
Tilintarkastuskertomus	25
Yhteisöjäsenten katsaukset	29
Atrialaisten ketjun kuulumiset	29
Metsäliitolla monien haasteiden vuosi	31
Osuuskunta Maitosuomen toimitusjohtajan katsaus	33
MTK Keski-Suomi toimintasuunnitelma 2009	34
Talousarvio 2009	36
Osoitetietoja	
Liiton johtokunta	37
Edustajat MTK:n valtuuskunnassa	37
Liiton toimihenkilöt	38
Tuottajayhdistysten yhteystiedot	39

Kansikuva: Lehmät perinnebiotoopin hoitotoissa Kivijärven tilalla
Leivonmäellä 4.8.2008.

Taitto ja digipaino: Keuruskopio Oy
Keuruu 2009

Puheenjohtajan katsaus

Kulunut vuosi oli kannattavuudeltaan maataloudelle ennätyksellisen huono. Ala ajautui kustannuskriisiin, kun erityisesti lannoitteiden, rehujen ja polttoaineiden, mutta myös muiden tuotantopanosten hinnat nousivat poikkeuksellisen paljon. Tuottajahinnat eivät kyenneet seuraamaan mukana. Viljan hinta romahti syksyllä ja lihan hinta polki paikallaan. Vain maidon tuottajahinta nousi jonkin verran. Kaiken lisäksi sateinen kasvukausi sai viljelijöiden mielialat apeiaksi.

MTK vetosi useaan kertaan elintarvikeyrityksiin kustannusten nousun siirtämiseksi tuottajahintoihin, mutta ilman merkittäviä tuloksia. Niinpä maataloustulon ennakoidaan laskevan, jopa 23 % edellisvuoteen verrattuna. Maatalouden yrittäjätulo ei ole ollut näin alhaalla miesmuistiin.

Ns. markkinaedunvalvonta on järjestöllemme vaikea asia. Harhailemme edunvalvontakartalla ilman selkeää suunnitelmaa ja pitävää otetta. Vai olisiko sittenkin niin, että suunta on tiedossa, mutta keinot puuttuvat, jolloin tulokset jäävät laihoiksi. Toivottavasti koko viime vuoden käynnissä ollut järjestön strategian uudistamistyö selkeyttää tätä kuviota.

Maatalouden tukiasioissa riitti kuluneena vuonna väentämistä. EU:n maatalouspolitiikan terveystarkastus antoi ja otti. Suomi sai erityisoikeuden maksaa 10% EU-tuesta tuotantoon sidottuna. Maidon kiintiöjärjestelmä

päätyy 2015. MTK on edellyttänyt kansallisen rahoituksen merkittävää lisäämistä terveystarkastusratkaisun toimeenpanoon.

MTK ei hyväksynyt valtion ja komission 142-tuesta saavuttamaa neuvottelutulosta. Tuen maksuvaltuuden pieneneminen ja sika- ja siipikarjatalouden tukien irrottaminen kokonaan tuotannosta ovat pohjoisen maataloudelle kohtalokkaita kysymyksiä.

Maatalouden rakennetukilain valmistelu viivästyi. Nuoren viljelijän aloitustuen haku avautui toukokuussa ja investointitukia voitiin hakea vasta lokakuussa. Uudet tukiehdot ja ns. valintamenettely karsivat pois tuen piiristä osan hankkeista. Keski-Suomessa investointitukihakemuksia tuli 60 kpl ja avustusta haettiin yhteensä n. 2 milj.€.

Puumarkkinat olivat haasteelliset koko vuoden. Metsänomistajia aktivitiin vastaamaan yritysten kuitupuunkysyntään. Metsäteollisuusyritykset lopettivat kuitenkin puun oston loppuvuodesta lähes kokonaan. MTK vaikutti aktiivisesti hallituksen ilmastot- ja energiapolitiittiseen selontekoon korostaen erityisesti puun energiakäytön lisäämistä. Energiapuun kysyntä kasvoi nopeasti. Maatilojen biokaasulaitoksille saatiin investointitukijärjestelmä.

Järjestö teki myös uusia ympäristöavauksia. MTK otti vastaan Itäme-

ri-haasteen ja järjesti Maatalouden vesiensuojelu-työpajan.

Myös MTK:ssa seurattiin tarkasti aluehallinnon ja kuntarakenteen uudistuksia. Kunta- ja aluetasolla ratkaistaan, millaisen aseman maatalous, metsätalous ja maaseudun muut elinkeinot saavat kunnallisessa ja alueellisessa päätöksenteossa ja kehittämistoimissa.

Maamme hallitus on käynnistänyt suomalaisen ruokakulttuurin edistämishajelman. Kuluttajien mielipiteet ovat meille tuottajille tärkeitä. Kumimamaatilahanke ja Lähiruokaviesti ovat oivallisia keinoja tämän yhteyden ylläpitämiseen.

Kulunut vuosi oli ”Työ ja hyvinvointi maaseudulla” –teemavuosi. Sen aikana työterveyshuoltoon liittyi yli 2000 uutta henkilöä. Omasta terveydestä ja jaksamisesta huolehtiminen on tärkeää muistaa myös teemavuoden jälkeen.

Elämme parhaillaan maailmanlaajuisen taloustaantumun aikaa. Sen lopullista vaikutusta elinkeinoihimme voidaan vain arvailla. Toivottavasti maaseutomme selviää siitä mahdollisimman vähin vaurioin. Me tarvitsemme uskoa tulevaisuuteen, jotta investointien ja sukupolvenvaihdojen määrät maakunnassamme kasvavat. Mm. näitä asioita edistämään on käynnistynyt liiton oma TÄKY-hanke.

MTK-Keski-Suomen jäsenet tuottajayhdistyksittäin 31.12.2008

Tuottajayhdistys	alle 3 ha	3-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-25 ha	25-50 ha	yli 50 ha	Yhteensä	Yht. yli 3 ha kpl	Perheenjäseniä	Muita jäseniä	31.12.2008 Yhteensä	31.12.2007 Yhteensä	Muutos
01 Haapamäki	11	0	4	6	6	7	5	39	28	67	0	107	109	-2
02 Hankasalmi	42	4	26	27	55	42	17	213	171	303	7	519	535	-16
03 Joutsa	34	2	17	10	20	26	11	120	86	131	6	257	274	-17
04 Jyväskylä	28	3	11	8	15	22	15	102	74	109	23	234	237	-3
05 Jämsän seutu	147	27	53	40	46	42	16	371	224	419	13	791	813	-22
07 Kannonkoski	21	3	3	13	9	19	10	78	57	155	0	233	239	-6
08 Karstula	25	3	8	10	19	34	17	116	91	177	3	296	297	-1
09 Keuruu-Multia	90	5	31	21	31	37	18	233	143	283	3	522	533	-11
10 Kinnula	4	0	8	14	28	24	9	87	83	60	1	152	160	-8
11 Kivijärvi	18	1	7	6	10	6	5	53	35	75	8	137	151	-14
13 Konnevesi	115	16	20	14	26	36	4	231	116	260	16	507	532	-25
14 Korpilahti-Muurame	96	12	29	23	31	30	24	245	149	235	7	487	498	-11
15 Kyyjärvi	41	3	6	11	24	17	13	117	76	165	5	287	293	-6
16 Laukaa	75	7	15	16	34	45	38	230	155	209	5	444	472	-28
17 Leivonmäki	18	2	9	3	5	5	3	45	27	77	4	127	123	4
18 Lievestuore	14	0	1	5	4	8	10	42	28	64	5	111	117	-6
19 Luhanka	34	3	10	11	8	9	3	78	44	78	4	161	162	-1
22 Muurasjärvi	26	0	1	2	7	12	12	60	34	105	14	181	183	-2
23 Petäjävesi	26	3	9	13	15	12	8	86	60	82	4	176	202	-26
24 Pihlajavesi	17	1	13	9	6	1	1	48	31	62	0	110	118	-8
25 Pihlupudas	36	3	8	7	13	24	20	111	75	151	1	266	285	-19
26 Pykönmäki	15	1	8	3	7	13	3	50	35	64	1	115	115	0
27 Saarijärvi	67	8	37	41	64	48	19	284	217	300	12	601	607	-6
28 Sumiainen	34	2	16	12	18	2	0	84	50	164	6	255	274	-19
29 Toivakka	20	2	5	5	9	10	7	58	38	58	0	116	126	-10
30 Uurainen	19	6	8	17	29	11	4	94	75	138	6	242	259	-17
31 Viitasari	65	5	16	17	18	54	23	198	133	214	4	419	428	-9
32 Äänekoski	55	14	20	21	20	21	11	162	107	215	17	397	403	-6
Yhteensä	1 193	136	399	385	577	617	326	3 635	2 442	4 420	175	8250	8545	-295

Maataloustuottajain Keski-Suomen Liitto 2008

LIITON TOIMINTA-ALUE JA JÄSENISTÖ

Maataloustuottajain Keski-Suomen liiton toiminta-aluekäsittää koko Keski-Suomen lukuun ottamatta Kuhmoisten kuntaa. Liiton toimisto on Jyväskylässä.

TUOTTAJAYHDISTYKSET (28)

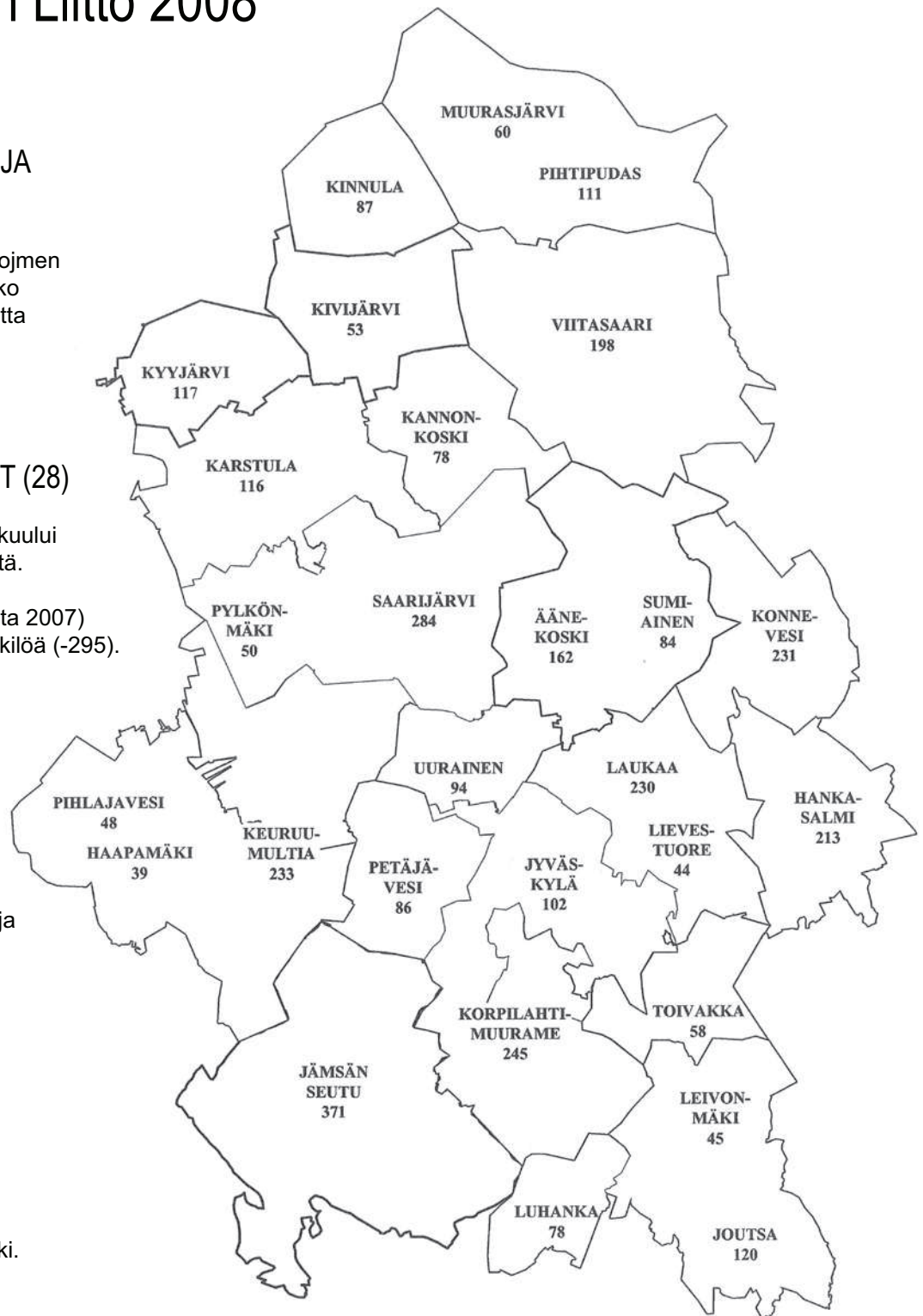
Vuonna 2008 Tuottajaliittoon kuului 28 paikallista tuottajayhdistystä. Jäsentiloja on vuoden 2008 lopussa 3635 kpl (-81 vuodesta 2007) ja jäseniä yhteensä 8545 henkilöä (-295).

YHTEISÖJÄSENET:

Osuusmeijerit (5)
Maitosuomi,
Alueosuuskunta Promilk,
Osuuskunta Pohjolan Maito,
Osuuskunta Tuottajain Maito ja
Osuuskunta Maitomaa.

Osuuskaupat (1)
Osuuskauppa Keskimaa

Muut yhteisöjäsenet (5)
Osuusteurastamo
Järvi-Suomen Portti,
Osuuskunta Lihakunta,
Itikka Osuuskunta,
Metsäliitto Osuuskunta
ja Keski-Suomen Osuuspankki.

Johtokunta 2008

Puheenjohtaja
Hankamäki Kalle Jämsänkoski 2007
johtokunnan jäsen 2006

Varapuheenjohtaja
Pusa Paula Keuruu 1998-1999 ja 2007-
johtokunnan jäsen 1994-1999 ja 2006-

Muut jäsenet
Heinonen Tiina Luhanka 2005
Häkkinen Minna Muurame 2000
Kainu Hannu Kyyjärvi 2007
Kinnunen Markku Kivijärvi 2004
Lunttila Tommi Äänekoski 2005
Savolainen Jyrki Laukaa 2007
Toikkanen Irma Pihtipudas 2002

Nuortenvaliokunta
Ahonen Tomi Uurainen
Ahovuori Tero Korpilahti
Anttila Tuomo Jämsänkoski
Lunttila Tommi Äänekoski
Räihälä Jaana vpj. Viitasaari
Tuukkanen Antti pj. Kyyjärvi
Heinonen Tiina (jk.ed) Luhanka
Siht. Kettunen Anja

EDUSTAJAT ITÄ-SUOMEN TUOTTAJALIITTOJEN VALIOKUNNISSA 2008

Maitovaliokunta
Kainu Hannu Kyyjärvi
Pusa Paula Keuruu

Luomuvaliokunta
Lintula Jouni Keuruu
Taipale Timo Petäjävesi
Lunttila Tommi, asiantuntija, MTK

Maaseutuyrittäjävaliokunta
Pekkarinen Sirpa Viitasaari
Lehmuskoski Jussi Uurainen
Kettunen Anja, sihteeri

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta
Palmroth Jouko Jämsä

Viljakasvivaliokunta
Hankamäki Kalle Jämsänkoski
Lunttila Tommi, asiantuntija MTK
Lappalainen Juha, sihteeri

Järvi-Suomen lihavalioikunta
Kinnunen Markku Kivijärvi
Savolainen Jyrki Laukaa

Sosiaalivaliokunta
Vesterinen Liisa Keuruu
Pelto-Arvo Reijo Jämsä
Pusa Paula Keuruu
varaj. Toikkanen Irma Pihtipudas

Verovaliokunta
Vuoriniemi Hannu Keuruu
Pitkänen Markku Laukaa

Kuluttajatyöryhmä
Leivonen Vuokko Viitasaari
varaj. Häkkinen Minna Korpilahti-Muurame

EDUSTAJAT MTK:SSA

Valtuuskunta
Hankamäki Kalle Jämsänkoski
Kauppinen Jukka Hankasalmi
Mäkelä Martti Muurasjärvi

Valtuuskunnan varajäsenet
Pusa Paula Keuruu
Lintula Jouni Keuruu
Heinonen Tiina Luhanka

Aluekehitysvaliokunta
Häkkinen Minna Korpilahti-Muurame

Maaseutuyrittäjävaliokunta
Lehmuskoski Jussi
Uurainen

Kananmunavaliokunta
Tikka Tapio Saarijärvi

Sikajaosto
Hetemäki Eero Saarijärvi

Maaseutunuorten valiokunta
Lunttila Tommi Äänekoski

Liiton toiminta 2008

MTK Keski-Suomen vuosi 2008

MTK-Keski-Suomen johtokunnan puheenjohtajana jatkoi Kalle Hankamäki Jämsänkoskelta ja varapuheenjohtajana Paula Pusa Keuruulta. Johtokunnan kokoonpanossa ei tapahtunut muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Anne Kalmarin pyydettyä eroa MTK:n valtuuskunnan jäsenyydestä valittiin tilalle loppukaudeksi Martti Mäkelä Muurasjärveltä. Johtokunta kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. Lisäksi oli kaksi epävirallista kokousta, joista ei tehty pöytäkirjaa. Liiton työvaliokuntaan kuuluivat Kalle Hankamäki, Paula Pusa, Hannu Kai-

nu, Jyrki Savolainen ja Tommi Lunttila. Työvaliokunta kokoontui kahdesti vuoden aikana. Lisäksi Tommi Lunttila on MTK:n johtokunnassa maaseutunuorten edustajana.

Johtokunnan kokousten asioista koko vuoden läpi kantanut teema oli lihan huono tuottajahinta sekä kustannusten nousu. Myös järjestön strategian valmistelu oli useasti esillä. Tärkeimpien liha-alan osuuskuntien luottamushenkilöt olivat johtokunnan kuultavina vuoden aikana. Tammikuussa linjattiin suhtautumista ja tavoitteita Päijänteen Biosfääri-

alueen valmisteluun. Helmikuussa johtokunta vieraili Ympäristökeskuksessa ja käytiin kattavasti läpi ympäristökeskuksen toimintaa. Ympäristölupien käsittely ja myöntämisehdot olivat tärkein teema, sillä lupakäsittelystä ja lupaehdoista on edelleen tullut kentältä varsin kirjavaa palautetta. Huhtikuussa tärkeimmät aiheet olivat MTK:n strategiatyö ja ajankohtainen maatalouspolitiikka, sillä pohjoisen tuen muutosesitysten valmistelu oli kiivaimmillaan. Kesäkuussa LSO:n ja Lihakunnan hallitusten puheenjohtajat oli kutsuttu kuultavaksi lihan huonon tuottajahintakehityksen takia. Järvi-Suomen Portin hallintoneuvoston puheenjohtaja kävi johtokunnan vieraana myöhemmin syksyllä. Elokuussa käsittelyssä oli järjestön toiminta kustannuskriisin ongelmien lievittämiseksi. Paikalla olivat myös

Liiton kevätkokous Äänekoskella, puheenvuorossa Tapani Lahti Karstulasta.

keskusliiton toiminnanjohtaja ja valtuuskunnan varapuheenjohtaja. Joulukuussa puututtiin eläinlääkintähuollon valmistelutilanteeseen ja maatalouslomituksen tilanteeseen Karstulan alueella.

Liiton toimi- ja luottamushenkilöt osallistuivat tuottajayhdistysten kevä- ja syyskokouksiin. Tuottajayhdistysten puheenjohtajille ja sihteereille järjestettiin ajankohtaispäivä maaliskuussa. Syksyllä tuottajayhdistysten puheenjohtajille ja sihteereille pidettiin yhteinen ajankohtaispäivä yhdessä Etelä-Savon puheenjohtajien ja sihteerien kanssa. Tilaisuus pidettiin Tahkolla Pohjois-Savossa. Kahden päivän aikana saatiin tiivis katsaus ajankohtaisesta maatalouspolitiikasta, markkinaedunvalvonnasta, maatalouskaupan kehitysnäkymistä ja tuottajayhdistysten jäsenpalveluista. Järjestön peruskoulutuksia järjestettiin yhteistyössä Itäsuomen alueen tuottajaliittojen, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Etelä-Savon kanssa. MTK start 1 järjestettiin 23.–24.1.2008 Varkaudessa ja Start 2 oli 6.–7.2.2008 Savonlinnassa. Keväällä järjestettiin, osana valtakunnallista koulutuskierrosta, laatuaan ensimmäinen jäsenille suunnattu viljamarkkina-koulutus. Tilaisuuden keskeinen viesti oli, ettei viljan viljelyalaa tulisi lisätä ja kiinteähintaisia sopimuksia pitäisi vakavasti harkita osana viljanmyyntiä. Viitasaarella järjestettiin kevättalvella kokeiluluonteisesti maaseutuyrittäjille suunnattu tilaisuus, jossa kartoitettiin sopimustoimintamahdollisuuksia kunnan kanssa. Ympäristöasiamiehille oli vuoden aikana kaksi koulutustilaisuutta, tammikuussa Varkaudessa ja lokakuussa Helsingissä. Tuottajayhdistyksiä palveltiin kirjoittamalla jäsenkirjepohjia ja syksyllä valmistettiin jäsenkirje, joka myös postitettiin kaikille jäsentiloille. Osa johtokunnan jäsenistä osallistui Pellervo-Instituutin tulevaisuusseminaareihin.

Tuote- ja sektorikohtaisten valiokuntien tehtävät hoidettiin viiden Itä-Suomen tuottajaliittojen yhteisissä valiokunnissa. Liitolla on ainoastaan maaseutunuorten valiokunta, joka kokoontui kahdesti virallisiin kokouksiin. Valiokunnan edustajat osallistuivat vuoden aikana sekä kevät- että syysparlamenttiin. Valtakunnallinen

Oik: Tiina Varho-Lankinen LSO osk. hallituksen puheenjohtaja ja Timo Komulainen Lihakunnan hallituksen puheenjohtaja olivat Tuottajaliiton johtokunnan kuultavana 4.6.2008.

maaseutunuorten syysparlamentti järjestettiin marraskuun alussa Jyväskylässä.

Maatalouspoliittisesti vuoden tärkeimmät asiat olivat investointituki-järjestelmän uudistaminen, yhteisen maatalouspolitiikan terveystarkastus ja pohjoisen tuen muutospäätökset EU:n komissiossa. Maatalouspoliittista edunvalvontaa hoidettiin C-liittojen yhteistyöllä sekä yhteydenpidolla MTK:n johtokunnan jäseniin, keskusliiton toimihenkilöihin, MMM:n virkamiehiin sekä ministereiden ja kansanedustajien kautta. Ympäristötukijärjestelmä oli edelleen muutoksessa ja eniten töitä tehtiin luonnonhoitopeltojen ehtojen sekä tukitason saamiseksi kaikille viljelijöille tasapuoliseksi. Poliittisista ratkaisuista yhteisen maatalouspolitiikan terveystarkastus antaa kohtuulliset lähtökohdat jatkovalmistelulle, mutta pohjoisen tuen muutospäätös oli huono.

Tuottajaliitto oli yhdessä Järvi-Suomen metsänomistajaliiton kanssa mukana Keski-Suomen vaihe-maakuntakaavojen valmistelutyössä. Näistä toinen käsittelee erilaisten

maa-aines- ja pohjavesivarojen kartoitusta, maa-ainesvarojen käyttöä ja suojelua maakunnassa. Valmistelu on toistaiseksi sujunut hyvin, mutta maanomistajan oikeusturvan ja omaisuudensuojan kannalta tärkeimmät asiat ovat vielä käsittelemättä. Toisessa taas selvitetään turvevaroja ja suoluonnon suojelutarvetta. Maakuntaan on valmistumassa huomattavasti uutta energiantuotantokapasiteettia ja raaka-aineen saanti pitäisi turvata luonnonsuojelua vaarantamatta.

Ympäristöhallinnon alalla tuottajaliitolla oli edustus ympäristökeskusten ohjausryhmässä, vesipuitedirektiivin toimeenpanon ohjausryhmässä ja Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman valmistelussa, Biosfäärialueen perustamisedellytyksiä miettivässä työryhmässä sekä luonnon monimuotoisuuden yleissuunnittelun työryhmässä. Lisäksi osallistuimme maakunnan kulttuuriympäristötyöryhmän toimintaan. Vesienhoitosuunnitelman konkreettinen valmistelutyö tehtiin vuoden 2008 aikana. Maa- ja metsätalouden osalta tulosta voi pitää

hyvänä maatalouden laskennallisen kuormitusosuuden huomioiden, sillä painopiste on ympäristötuen mukaisissa toimenpiteissä, viljelyteknisissä toimissa ja neuvonnassa. Ympäristökeskuksen ja paikallisten tuottajayhdistysten kanssa on tehty yhteistyötä myös luonnon monimuotoisuuden alueellisissa suunnitteluhankkeissa, jollainen tehtiin vuoden aikana Karsulan ja Kyyjärven alueelle.

Keski-Suomen Maaseutu Osaa-hankkeen kumppanuussopimuksen mukaisesti helmikuussa järjestettiin 10 verokoulutusta ja kouluttajana toimi Hannu Vuoriniemi. EU-avus-

tajille pidettiin keväällä koulutus päätukihakuun liittyvistä asioista. EU-avustajien lisäksi koulutukseen osallistui TE-keskuksen ja kuntien viranomaisia sekä ProAgrian neuvoja. Vakuutettuja EU-avustajia oli Keski-Suomessa 47. Tukihakukoulutuksia pidettiin kymmenellä paikkakunnalla. Tukihakukoulutukset olivat suosittuja, vaikka muutoksia tukijärjestelmässä oli poikkeuksellisen vähän. Tukihakukoulutuksiin osallistui kaikkiaan yli kuusisataa viljelijää. Kesällä pidettiin erillinen koulutus niille EU-avustajille, jotka toimivat viljelijän avustajana valvonnan yhteydessä.

Näitä niin sanottuja valvonta-avustajia toimii Keski-Suomessa hieman yli kymmenen. Syksyllä olimme mukana TE-keskuksen järjestämässä investointitukikoulutuksissa.

Sukupolvenvaihdos- ja investoivien tilojen kehittämishanke päättyi alkuvuonna. Hankkeen toimintoina järjestettiin mm. teemapäiviä sukupolvenvaihdoksista ja kotieläintalouden kehittämisestä. Tuottajaliiton hanke-toiminta keskeytyi reilun puolen vuoden ajaksi ohjelmakauden vaihtumisen takia, mutta kehittämistoiminta jatkui vuoden 2008 lopussa TÄKY-maatilat kehittyvät hankkeella. Kehittämishanketyö on ollut hyvä lisä tuottajaliiton ja jäsenten yritystoimintaan. Sen avulla on edistetty ja tuettu maatilayrittämisen merkittävimpiä taloudellisia päätöksiä; sukupolvenvaihdosta sekä kotieläintuotannon kehittämistä.

Uusi TÄKY-hanke oli alun perin tarkoitus käynnistää maaliskuun alusta heti vanhan hankkeen päätyttyä, mutta aloitus lykkäytyi hallinnon ohjeistuksen ja tietojärjestelmien keskeneräisyyden takia. Hanke lähti liikkeelle syyskuun alussa hallinnoijan omalla riskillä, sillä päätös hankkeen hyväksymisestä saatiin vasta joulukuun lopussa. TÄKY-hankkeella edistetään maatilojen sukupolvenvaihdoksia sekä pyritään vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin ympäristöasioiden ja tilojen välisen yhteistyön lisäämisen osalta.

MTK-Keski-Suomi on mukana rahoittamassa Jyväskylän yliopiston hallinnoimaa maaseutuprofessuurihanketta. Hanke päättyi vuonna 2008. Hankkeen näkyvin toiminta oli KoneAgria näyttelyn yhteydessä järjestetty maaseutuyrittäjyyden seminaari. Loppuvuonna valmisteltiin jatkohanketta, joka kovan kädenväänön jälkeen on toteutumassa. Tuottajaliitto ei ole enää mukana rahoittamassa jatkohanketta.

Liiton toimihenkilöissä tapahtui muutoksia vuoden aikana. Järjestöagronomi Pertti Ruuska palasi syyskuun alussa opintovapaalta. Syyskuun alussa alkaneeseen TÄKY-hankkeeseen palkattiin projektipäälliköksi Anja Kettunen ja projektiasiantuntijaksi Hannu Vuoriniemi.

Tuottajaliitolla oli jäsenetusopi-

Tuottajaliiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet vierailivat Pertti Liaksen maitotilalla Leivonmäellä 4.8.2008.

mukset Nordius-ketjuun kuuluvan asianajotoimisto Halonen & Lakka Oy:n, asianajotoimisto Erkki Urtin, Etra Oy:n sekä Nettitieto Oy:n kanssa Farminetti-palvelusta, joka kattaa maaseutuyrityksen sähköposti ja kotisivupalvelut ylläpitoineen. Etra Oy:n sopimukseen kuuluvat myös AGA:n kaasut. Kuusakoski Oy:n on kerännyt metalliromua jäsentiloilta viisi vuotta. Vuodelle 2008 sovittiin metalliromusta maksettavaksi korvaus ja vastavasti muovinkeräys on maksullista.

MTK-Keski-Suomi tekee tappiolisen tilinpäätöksen vuodelta 2008. Tulot toteutuivat ennakoidusti, mutta jotkut menoerät kasvoivat suunnitellusta. Tulokseen vaikuttivat budjetista poiketen alkuvuonna päättyneen hankkeen rahoituspäätöksen ylittyminen, uuden hankkeen aloituksen venyminen syyskuun alkuun hallinnon aikataulujen takia, Maatalon A-rakennuksen putkiremontti, luottamushenkilökulujen kasvaminen ennakoitua enemmän ja MTK:n eläkesäätiömaksujen kasvaminen huomattavasti ennakoidusta. Pääomatuloilla on merkittävä osuus liiton taloudessa ja yleinen taloustilanne tulee vaikuttamaan tuloihin vuonna 2009. Budjetin tuloista osinko- ja korkotulot eivät toteudu ennakoidulla tavalla sekä vuokratuottoja heikentävät kohonneet vastikkeet. Myös eläkevakuutusmaksut ovat todennäköisesti ennakoitua suuremmat. Liiton johtokunta onkin tehnyt sopeuttavia toimia tilanteen vakauttamiseksi.

Kevätkokous

Liiton kevätkokous pidettiin Pohjoisen Keski-Suomen Oppimiskeskuksessa Äänekoskella 24.4.2008. Paikalla oli 74 osallistujaa, joista virallisia kokousedustajia oli 56 henkilöä 21 tuottajayhdistyksestä ja 3 yhteisöjäsentä. Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja Kalle Hankamäki. Avauksessaan puheenjohtaja viittasi maailman talouden kehitykseen ja sijoittajien mukaan tuloon agribisnekseen erilaisin elintarviketuotannon sijoituskohtein. Viljan ja maidon tuottajahinnat ovat kehittyneet suotuisasti, mutta lihatuottajille on talkoolaisen rooli. MTK:n onkin tehtävä kaikkensa lihatuottajan heikon tilanteen rat-

Keski-Suomen alueuutiset haastattelemassa Paula Pusaa mm. ruuan arvonlisäveron alentamisesta

kaisemiseksi. Tulo- ja rakennetukien osalta saatamme olla 141-ratkaisun jälkeen tienhaarassa, jonka jälkeen rakennetukien merkitys korostuu entisestään. Tällöin meidän on vahvistettava asemaamme markkinaedunvalvonnassa. Lopuksi puheenjohtaja viittasi Päijänteen biosfäärialuesuunnitelmiin ja vesien tilaan sekä asetti MTK:lle tavoitteeksi ympäristökustelun haltuunoton. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Markku Ruuska Äänekoskelta ja sihteeriksi toiminnanjohtaja Juha Lappalainen.

Ajankohtaiskatsauksen piti ympäristöjohtaja Johanna Ikävalko. Hänen mukaansa ajankohtaiset ympäristöasiat ovat vesipitoisia. Vesienhoitosuunnitelmien valmistelu on nyt ajankohtaista. Hulevesiä ei suunnitelmissa huomioida ja tällä tavoin maatalouden piikkiin lasketaan ylimääräistä kuormitusta. Toimenpiteet suunnitelmissa pyritään toteuttamaan vaarantamatta maataloustuotantoa. Luonto ei välttämättä lyhyellä aikavälillä anna toimenpiteisiin toivottua vastinetta. Teho-hanke on käynnistymässä Varsinais-Suomes-

sa ja kyseessä on laajamittainen selvitystyö maatalouden vesistökuormituksen vähentämiseksi. Hankkeessa pyritään tilakohtaiseen ja lohkokoh- taiseen vesiensuojeluun. EU-tasolla puolestaan haluamme lannan pois jätedirektiivistä. Haja-asutuksen jätevesiasetusta yritetään muuttaa ja kommentteista on tullut paljon palautetta laitevalmistajilta.

Biokaasusta energiaa Keski-Suomeen hankkeen projektipäällikkö Anni Lehtomäki kertoi biokaasusta. Hankkeen päärahoittajana on Keski-Suomen liitto. Biokaasuprosessissa syntyy 50–75 % metaania ja 25–50 % hiilidioksidia. Saksassa biokaasuun käytetään pääasiassa maisia, meillä sopivimpia kasveja ovat erilaiset heinät. Biokaasuprosessi parantaa yleensä lopputuotteen ominaisuuksia lannoitteena. Suomessa on yksityiskäytössä 7 biokaasuautoa ja yksi taksi. Tuotannon kannustimet ovat nyt muutoksessa. MMM avaa lähiviikkoina aiehaun yksittäistä maatilaa suuremmille biokaasulaitoksille. Tätä varten on käytettävissä 5 milj. euroa. Tuki on 40 % kustannuksista.

Biokaasusta tuotetulle sähkölle on valmisteilla syöttötariffi. Tariffin kesto on laitoksen takaisinmaksuajan, jonka jälkeen tariffi poistuu. Yliopisto kartoittaa laitosten mahdolliset sijaintipaikat ja kokoluokat. Jyväskylän ja Saarijärven alueella selvitetään tarkemmin laitosten edellytyksiä jätehuoltoratkaisuissa. Nyt haetaan potentiaalisia kohteita laitosten sijoituspaikoiksi.

Alustusten jälkeen käytiin pitkä keskustelu, joka johti kannanoton tekemiseen lihan huonosta tuottajahinnasta. Valtuuskunnassa käyty keskustelu lihan tuottajahinnasta ja luovutuslakosta oli alkusysäys monelle puheenvuorolle. Tuotantopanosten, erityisesti lannoitteiden hinnannousu oli myös monen puheenvuoron aihe. Keskustelu ympäristöasioiden osalta liittyi jätevesiasetukseen ja Itämeren ravinnekuormitukseen.

Syyskokous

Liiton syyskokous pidettiin Pohjoisen Keski-Suomen Oppimiskeskuksessa Äänekoskella 9.12.2008. Paikalla oli 85 osallistujaa, joista virallisia kokousedustajia oli 64 henkilöä 22 tuottajajyhdistyksestä ja 5 yhteisöjäsentä. Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja Kalle Hankamäki. Avauksessaan puheenjohtaja kävi läpi kustannusnousua, ylitarjonnasta johtuvaa tuottajahintojen huonoa kehitystä, elintarviketeollisuuden neuvotteluvoimaa suhteessa kauppaan ja järjestön markkinaedunvalvonnan tärkeyttä. Yleinen taloustilanne ei pitäisi olla esteenä ruoanhinnan nousulle, koska kuluttajien ostovoima suhteessa elintarvikkeiden hintoihin on parempi kuin koskaan aiemmin. Jokin arvo täytyy myös olla suomalaisella ruokaturvallisuudella. Ruokaketjussa on myös uskallettava rohkeasti ottaa askelia rakenteen muuttamiseksi, jos siten saadaan tuottajan asemaa parannettua. Lannoitteiden hinnannuutokset ovat saaneet monet viljelijät kiukkuisiksi. Toisaalta tämä kertoo tuotantopanosten hinnoittelun siirtyneen markkinatalouteen, jolloin viljelijät joutuvat seuraamaan aiempaa tarkemmin tuotantopanosten hintakehitystä. Yhteisen maatalouspolitiikan terveystarkastuksessa

Tommi Lunttila, Tomi Ahonen ja Jaana Räihälä Nuorten valiokunnan kokouksessa 15.8.2008

MTK:n 3. puheenjohtaja Esko Suomala osallistui Tuottajaliiton syyskokoukseen 2008.

Suomen erityisasema tunnustettiin, mitä voidaan pitää hyvänä asiana. Pohjoisen tuen osalta päätös näyttää siirtyvän ensi vuodelle. Hallituksen linja maatalouden suhteen on risti-riitainen, sillä toisaalta kaikki pellot halutaan viljelyyn, mutta niitä ei olla valmiita ottamaan mukaan tukijärjestelmiin. Investoivalle tilalle tilanne

on nyt otollinen ja oma tilanne kannattaa nyt selvittää. Metsätalouden osalta tilanne on muuttunut nopeasti. Teollisuuden puupula päättyi nopeasti ja sen jälkeen on vielä syytetty puun myyjä tehtaiden sulkemisista sekä puun myyntihaluttomuudesta. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Antti Iilomäki Jämsästä ja sihteeriksi

Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja Lauri Kontro oli mukana Keski-Suomen tuottajaliiton järjestämässä valtakunnallisessa Maaseutunuorten syysparlamentissa 7.11.2008 Jyväskylässä.

toiminnanjohtaja Juha Lappalainen.

Maatalouspoliittisen katsauksen piti MTK:n kolmas puheenjohtaja Esko Suomala. Suomalaisen mukaan menossa olevan talouspudotuksen kaltainen tilanne on viimeksi ollut 1930-luvulla. Eräiden arvioiden mukaan talous lähtisi nousuun vasta vuonna 2011. Lannoitteiden hintojen osalta palautetta on tullut paljon. Koskaan aiemmin viljelijät eivät ole olleet näin kiukkuksia tuotantopanoksen hinnan alennuksesta. Järjestössä onkin syytä pohtia tarkemmin, miten opimme elämään suurten hinnanvaihteluiden kanssa. Yhteisen maatalouspolitiikan terveystarkastuksessa saatu Suomea koskeva lausuma on hyvä asia, jonka kansallinen valmistelu on saatava päätökseen ensi kesänä. Pohjoisen tuen osalta komissio vaatii Suomen esityksestä poiketen yksimahaisten koko tuen irrottamista tuotannosta. Ympäristöasiat ja ympäristötuen ehdot puhuttavat paljon ja tällä on vaikutusta myös meihin. Viimeksi Sailaksen työryhmän raportissa kritisoitiin ympäristötukijärjestelmän monimutkaisuutta ja vaadittiin täsmätoimenpiteitä. Elintarvikemarkkinoiden osalta Itämeri muodostaa meille

toisaalta kilpailuedun ja toisaalta kilpailuhaitan. Vientikustannusten takia meidän ei kannata tavoitella huomattavia elintarvikkeiden vientimääriä. Elintarvikkeissa, erityisesti lihassa, alkuperämaa on joissain tapauksissa hämärtynyt. Liha saatetaan tuoda Suomeen EU:n ulkopuolelta jonkin toisen EU-maan kautta, jolloin kauttakulkumaasta saattaa tulla tuotteen alkuperämaa.

Keskustelussa ensimmäisenä nousi esiin luonnonhoitopeltojen uusi tuki ja tuen mahdolliset vaikutukset. Kotielintilalliset pelkäävät vuokrapellon hinnannousua. Kasviviljelijät puolestaan näkevät tuen hyvänä nykyisessä markkinatilanteessa. Keskustelun yhteydessä todettiin, että on kai pakko hyväksyä eri asioiden tekeminen eri lailla eri osissa maata. Lihan tuottajahinnan huono kehitys oli myös esillä, lähinnä näkökulmasta, ettei tilanne ole aiemmasta parantunut. Samalla pelättiin jo aktiivituottajien jättäytymistä pois järjestön toiminnasta. Kokouksessa otettiin esille lihavalvuuskunnan perustaminen maitovalvuuskunnan esimerkin mukaisesti. Asia sai kokouksessa kannatusta. Esille nousi myös elintarviketuotannon rakennekehitys, sillä etenkin lihateollisuudessa on paljon toimijoita ja tuotteet ostaa pääsääntöisesti kaksi kauppariimää. Tällöin ei teollisuuden ja kaupan välisissä hintaneuvotteluissa edistytäkään ainakaan teollisuuden näkökulmasta. Rakennekehityksen ottaminen keskusteluun ja vieminen eteenpäin on suurten tuottajaliittojen tai mahdollisesti tulevan lihavalvuuskunnan tehtävä.

Hyvä paha maatalous mediassa –aihe otettiin vakavasti syysparlamentissa

Liiton johtokunnan ja työvaliokunnan kokoukset 2008

9.1.2008 johtokunta

- Järjestäytyminen
- Työvaliokunnan, Itä-Suomen valiokuntien, maa-seutunuorten valiokunnan ja säätiön hallituksen jäsenten valinta
- Päijänteen biosfäärialueen suunnittelu
- Kanta kansallisen tuen tukiratkaisuun vuodelle 2008

8.2.2008 työvaliokunta

- Talousasioita
- SPV- ja INMAT-hankkeen päättymiseen liittyvät asiat
- Uuden hankkeen valmistelu
- Työterveyshuollon teemavuoteen liittyvät toimet
- Y4-sopimuksen jatkaminen

22.2.2008 johtokunta

- Keski-Suomen ympäristökeskuksen toiminta maatalouden osalta
- Toimintakertomus 2007
- Tilinpäätös 2007
- Tukihakukoulutukset keväällä 2008
- Jäsenen nimeäminen Keski-Suomen ympäristökeskuksen ohjausryhmään

29.4.2008 johtokunta

- MTK:n strategiatyö
- MK-konsultoinnin esittely
- Ajankohtainen maatalouspolitiikka, terveystarkastus; pohjoisen tuen muutosvalmistelu, pinta-alavalvonnat Keski-Suomessa
- Talousasioita
- Liiton toiminnan suunnittelu lihan tuottajajihnan nostamiseen liittyen
- Liiton hankkeen valmistelun edistyminen

4.6.2008 johtokunta

- Lihakunta osuuskunnan ja LSO osuuskunnan ajankohtaiset asiat
- Osuuskuntien hallitusten puheenjohtajien kuuleminen lihan tuottajajihnnasta

4.-5.8.2008 johtokunnan kesätapaaminen

22.8.2008 johtokunta

- maatalouden kustannuskriisi ja järjestön toimet tilanteen helpottamiseksi

1.9.2008 johtokunta, sähköpostikokous

- Talous- ja henkilöstöasioita

23.9.2008 johtokunta

- Leivonmäen tuottajayhdistyksen lakkauttaminen
- Täky-hankkeen ohjausryhmän nimeäminen
- Kannanotto "maidontuotannon tulevaisuuden vaihtoehdot" raporttiin
- MTK:n strategiatyö
- Ajankohtainen maatalouspolitiikka
- Jäsenetu KoneAgria-näyttelyn pääsymaksussa
- Aloite sähkölinjakorvausten ajantasaistamisesta

16.10.2008 työvaliokunta

- Talous- ja henkilöstöasioita
- Jäsenen nimeäminen Keski-Suomen ympäristöohjelman valmisteluun
- Juha Saikkosen muistaminen
- Viljelijäkokouksen valmistelut
- Valtuuskunnan puheenjohtajuus

20.10.2008 johtokunta

- Toimintasuunnitelma vuodelle 2009
- Talousarvio vuodelle 2009
- Yhteisöjäsenmaksut 2008
- Keskusliiton valiokuntavalinnat vuodelle 2009
- Järvi-Suomen Portin ajankohtaiskatsaus
- Itä-Suomen valiokuntien ohjesääntöjen hyväksyminen

15.12.2008 johtokunta

- Eläinlääkintähuollon valmistelutilanne
- Palautteen käsittely maatalouslomituksista
- Ajankohtainen maatalouspolitiikka
- Maitosektorin ja Maitosuomen ajankohtaiskatsaus
- Henkilöstöasioita

HUOM!
uusi osoite

Viljavuustutkimukset

maasta - lannasta **nopeasti ja luotettavasti**

HUOM!
Liukoinen tyyppi maasta max 5 työpäivää.

www.suomenymparistopalvelu.fi

- Tutkimustilauslomakkeet
- Tulospalvelu
- Uudistunut viljavuuskartta
- Lannanlevityssuositus

Postitus 5,50 € (+ alv 22%)
Sopimuspalvelumme
osoitekortilla tai
asiakaspalautuksena

MTK:n jäsenalennukset
Maatalouden tutkimukset **-4%**
Hivenravinnepaketit (maa) **-8%**
Metsän neulasanalyysit **-8%**

Suomen Ympäristöpalvelu Oy
Sammonkatu 8, 90570 Oulu
Puh. (08) 514 5600
fax. (08) 311 3029

Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiö

Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiön hallitus koontui kertomusvuonna kerran. Säätiön hallitukseen kuuluivat maanviljelijä Irma Toikkanen (pj.) Pihtiputaalta (varaedustaja mv. Markku Kinnunen Kivijärveltä), maanviljelijä Mikko Survo (varapj.) Petäjävedeltä (varaedustaja mv. Veikko Riikonen Korpilahdelta), maanviljelijä Reijo Pelto-Arvo Jämsästä (varaedustaja mv. Rauno Hyvönen Laukaasta) ja mv. Minna Häkkinen Muuramesta, (varaedustaja maanviljelijä Jyrki Savolainen Laukaasta). Sihteerinä ja varainhoitaja toimi toiminnanjohtaja Juha Lappalainen.

Säätiö omistaa metsää 157 ha Sumiaisissa ja Petäjävedellä. Metsät ovat hyvässä kasvukunnossa ja vuosikasvu on 865 m³. Metsäsuunnitelma valmistui vuoden 2006 alussa. Vuoden aikana Äänekosken kaupunki rakensi säätiön omistamien Rantakallion ja Luotovälin tilojen läpi vesi- ja viemärilinjat Sumiaisten kirkonkylälle. Linjan rakentaja korvasi puuston odotusarvon. Syksyn suunniteltu puunmyynti 4,8 hehtaarin pinta-alalta jäi toteutumatta, sillä leimikkoo ei ehditty työkiireiden takia tehdä ennen yhtiöiden ostotavoitteiden täyttymistä. Metsänhoitotoita sovittiin tehtäväksi 5,2 hehtaarin pinta-alalla Rantakallion ja 8,0 hehtaarin pinta-alalla Aholan tiloilla Sumiaisissa. Hoitotoita ei toteutettu vielä vuoden 2008 aikana. Lisäksi edellisen vuoden uudistusala muokattiin

valmiiksi vuoden 2009 kevättä varten.

Vuoden aikana myönnettiin stipendit äänekoskelaiselle Marko Käsälälle keritsemisen maailmanmestaruuskilpailuihin osallistumisen matkakuluihin, yhdelle Pohjoisen Keski-Suomen ammattioppilaitoksessa viljelijän ammattitutkinnon suorittaneelle keskisuomalaisnuorelle ja yhdelle Jyväskylän ammattikorkeakoulun luonnonvarainstituutissa amk-tutkinnon suorittaneelle keskisuomalaisnuorelle ja tuettiin MTK Laukaan historiikin kirjoitusta sekä annettiin koulutusapurahat MTK Keski-Suomen nimeäminä Pellervo-instituutin tulevaisuusseminaareihin osallistuneille henkilöille.

Säätiön tilinpäätös osoittaa tilikaudelta ylijäämää 4 738,01 euroa. Positiivinen tilinpäätös on pitkälti kasvaneiden korkotuottojen ansiota. Maailmantaloudentilanne aiheuttaa tulevalle tilikaudelle haasteita. Metsiä täytyy hoitaa jatkuvasti, mutta vuoden 2009 puukauppatilanne näyttää vaikealta, joten tulojen toteutuminen on epävarmaa. Sijoitusten tuotot laskevat hieman ja korkotuotoissa alenema on huomattavasti suurempi. Taseessa riskin aiheuttavaa M-Realin osakeomistus (3 980 kpl), sillä tällä hetkellä osakkeen markkina-arvo on huomattavasti tasearvoa alempi ja yhtiön taloustilanne näyttää heikolta.

Keski-Suomen maa- ja metsäpalvelu Oy

MTK Keski-Suomi ry ja Keski-Suomen metsänomistajien liitto ry perustivat Keski-Suomen maa- ja metsäpalvelu Oy:n 6.10.1994. Yhtiön osakepääoma on 17 000 euroa ja osakkeiden kokonaislukumäärä 200 kpl. Osakkeet on jaettu kahteen sarjaan. Metsänomistajien liitto Järvi-Suomi ry omistaa 100 kpl B-sarjan osakkeita, joilla on kaksinkertainen osinko-oikeus. MTK Keski-Suomi ry omistaa 100 kpl A-sarjan osakkeita. Päättynyt tilikausi oli yhtiön historian neljästoista tilikausi.

Tilikauden aikana yhtiö ei ostanut raakapuuta. Yhtiön toimitusjohtajana toimi Juha Lappalainen ja kirjapidon teki Barikki Oy. Hallituksen puheenjohtajana toimi Tapio Niskala. Hänen lisäksi yhtiön hallituksessa olivat Mikko Tirola, Eero Tanttu, Markku Kinnunen ja Juha Lappalainen. Hallitus kokoontui tilikauden aikana yhden kerran. Tilikauden tilinpäätös oli ylijäämäinen ja tilikauden tuloksesta 70 prosenttia jaettiin omistajille osinkona.